

СИНДИКАТ РАДНИКА У ПРОСВЕТИ
СРБИЈЕ

СТП

БЕОГРАД, Дечанска 14/5; тел/факс: 011/3236-259, 025/420-093

E-mail: sob@beograd.com, sindiso@sbb.rs

НИЈЕ ШИЈА – НЕГО ВРАТ!

*Лингвистика и изнад логике – прекономрно није прековремено,
педагошка норма није норма непосредног рада*

Након што је, у једном моменту разнежено над судбином оних за које нема довољно посла у образовању било (пре)широке руке, па за те запослене измислило послове, што се види из поступка решавања „технолошких“ вишкова, којих је парадоксално било мање него претходне године, Министарство је увидело да је у претпостављеном буџету, а у оквиру „линеарног финансирања“ (успут да кажемо да је тај начин финансирања у непосредној супротности са важећим правилницима о цени услуга у школама) недовољно пара да се исфинансира 12хсептембарска зарада кренуло да тражи уштеде. Размишљајући о том, неком у Министарству је пала на памет „спасоносна“ идеја да то буде прековремени рад наставника, а да при томе нико досад није повео рачуна о нпр. радном времену ненаставних радника, за које претпостављамо да се ипак смањио обим послова ако је познато да се број ђака смањио за петину.

Елем, због тога што је у пракси присутно да су, због немогућности дељења часова једног одељења, неки наставници имали понеки час више, а негде и по одељење или два више, јер се није могла обезбедити стручна настава, а из педагошких разлога није било могуће увести другог човека у једно те исто одељење, сви су „напали“ прековремени рад/прекономрне часове, најчешће наставника математике и језика.

Да Министарству није била намера да те часове додели неким новим извршиоцима, види се и из епилога и развоја догађаја који је уследио, и ових дана доживео кулминацију, у непримерним, незаконитим, нехуманим, а надасве недљудским притисцима великог броја директора на запослене, који су уценама, претњама, притисцима свих боја и врста, покушали да људе којима су ти часови додељени на почетку школске године приволе да те часове одржавају, али да их раде бесплатно, јер, наводно, ни други запослени у школама неће добити, због њих, следећу плату, нови људи који дођу истиснуће старе, нуђена су и обећања да ће им то бити надокнађено следеће године („не липши магаре до зелене траве“), тражено је од њих да пронађу неку сличну школу па да изврше замену са наставником у истом положају у тој школи, као и још читав низ неразумних понуда, ...

Једна група директора је понудила запосленима, наравно уз све ове притиске и уцене, да потпишу изјаве у којима се одричу права да им се извршени рад и плати, други су то назвали сагласностима, али опет да раде а да им то не буде плаћено, о чему је Синдикат обавестио јавност и надлежне инспекције, а наравно и Министарство просвете, које је ову кашу и замесило. Приликом докидања прековременог рада, сви се листом позивају на кратак e-mail Одељења за припрему буџета у коме се наводи да „сваки наставник треба да има норму 100%“, што је апсолутно нонсенс, јер у школама има и запослених са мањом нормом и са пуном нормом, али и оних који због природе посла имају и увећану норму. То што ово

питање није уређено Законом о основама система образовања и васпитања не значи да није уређено, јер је питање прековременог рада потпуно уређено Законом о раду и колективним уговорима, те се као такво са правног аспекта и не може доводити у питање. Али да се „Власи не би досетили“, Министарство је прековремени рад назвало преконормним радом, те сада тврди да нису против тога да се прековремени рад плати, али не може да се плати и преконормни рад, јер га, по њима нема у „Кровном“ закону. Јасно је да је иза овог замешатељства само намера да се замагли ствар, а не разреши, јер је јасно да се ради о истој ствари.

Све ово подсећа и на други део ове приче, који смо у неколико наврата водили са представницима Министарства просвете – читај: начелницима школских управа, којима смо покушали разјаснити шта улази у пуно радно време (норму) наставника и на који је начин законски уређена та иста норма: Законом, правилницима о норми и правилницима о цени услуга, на шта су бирократе славodobитно констатовале да нема више педагошке норме свих облика образовно васпитног рада наставника и стручних сарадника, већ постоји норма непосредног рада!!! Као да је то нешто потпуно другачије, заборављајући, при томе, да се ради о једној те истој ствари и језичкој недоследности или, боље речено, усклађивању са језичким стандардима који се временом ипак мењају, уосталом као и легислатива која регулише ово питање.

Ипак, ако и нема „педагошке норме“, морамо подсетити и овом приликом да још увек постоји подзаконски акт – Правилник о педагошкој норми свих облика образовно-васпитног рада, наставника и стручних сарадника у средњој школи („Сл. гласник РС“ – „Просветни гласник“ бр.1/92, 23/97 и 2/2000) и да тај исти правилник препознаје као норму наставника, недељну норму од **20** часова теоријске наставе (**18** часова за наставнике језика и математике, који додуше имају и **2** часа недељно за исправку писмених задатака), **4** часа других обавезних облика образовно-васпитног рада и друге послове и да све оно што је изнад тих **20 (18+2)** часова за њих је прековремени рад јер не могу бити ослобођени ни других облика образовно-васпитног рада, а ни осталих послова, поготово у релативно малим школама, са малим бројем одељења (**8-16**), а којих је највише у Србији. И не само то – пошто је и лаику јасно да школа са **8** одељења има, у правилу, само два наставника који се приближују **100** процентној норми, а остали морају да часове потраже у некој другој, као и што школа са **16** одељења може тек удовољити пуној норми за **7-8** наставника, јасно је да се код ових људи мора појавити неки час више, хтели они то или не хтели, јер је то затечено стање. Овом приликом нећемо о томе колико пута је наш Синдикат инсистирао да се изврши рационализација мреже школа и броја извршилаца (али уз стимулативни социјални програм).

Стога нико нема право да овим људима ускрати да и њихов рад буде плаћен, па звао то овако или онако. Да ли је нешто педагошка норма или норма непосредног рада, да ли је нешто прековремени или преконормни рад, да ли је нешто рад, посао и/или дело, да ли је нешто плата или зарада, да ли је неко самохрани родитељ или самостално врши родитељско право...постаје у овом случају ирелевантно, јер се ради о синонимима, а не о суштини. Суштина је да се мора раздвојити рад од нерада и да се, за разлику од нерада, рад мора платити. На крају крајева, не каже ли наш народ: „Зови ме и лонцем, само ме немој разбити“.

Београд, 29.10.2010.год.

проф. Хаџи Здравко М. Ковач
генерални секретар СрпС